

før Krigen havde en højere Beskyttelse paa mange Omraader end Danmark, men som dog maaske er det Land, der efter Krigen har ændret sin Toldpolitik mindst, et Land, hvor en Toldkomité saa sent som i 1924 har afgivet en Betænkning, hvori der findes et frihandelsvenligt Flertal. Kan man ikke sige, at det vilde være lykkeligt for Danmark, om vore produktionsmæssige Forhold laa lige saa lykkeligt som i Holland og Sverige?

Ud fra disse Betragtninger betænker jeg mig ikke paa at sige, at vi fra den nationale Produktions Synspunkter maa gaa mod de Lovforslag, der her foreligger.

Axel Dam: Da jeg saa at sige fuldt ud kan slutte mig til, hvad den ærede Ordfører for det radikale Venstre (Dahlgaard) nu har sagt, kan jeg fatte mig i stor Korthed; navnlig skal jeg ikke ved denne Lejlighed holde nogen længere teoretisk eller doktrinar Frihandelstale — det kan maaske komme senere, naar vi forelægger vore egne Lovforslag. „Doktrinar“ er jo blevet et Slags Skældsord, som man gerne betjener sig af overfor Modstandere, naar man skal forsvare de Inkonsekvenser, man begaar, og jeg vil indrømme, at der kan være noget meget bestikkende ved protektionistiske Forslag, naar de fremsættes under nye Navne som Dumping og lignende. Jeg kan forstaa, at man kan komme til at begaa et Syndefald, selv om man er Frihandelsmand, men at man kan synke saa dybt i Synd og Told som det ærede Medlem Hr. Stauning, havde jeg dog ikke ventet, i det mindste ikke af en Socialdemokrat. Men jeg skal ikke gaa stærkt i Rette med et mindre Syndefald, da jeg selv har gjort mig skyldig i det samme, og jeg vil gerne her skrifte, hvorledes det fik Indflydelse paa mine Anskuelser.

Skønt doktrinar Frihandelsmand har jeg en Gang begaaet en protektionistisk Artikel til Forsvar for en ildstedt Mand, hvis Bedrift skulde ødelægges ved Dumping. Det drejede sig om en Fabrik, der var den eneste i sin Art her i Landet, jeg kan godt sige, hvad det var for en Fabrik, det var Kønøgsfabrikken paa Bornholm. Den havde en Beskyttelse af 1 Ø. pr. Pund og søgte om at faa Lov til at bibeholde denne Beskyttelse — det var under den tidligere Venstreregering —, og Manden kom herover for at virke for denne Sag og fremstillede det for mig saaledes, at han absolut maatte gaa fallit, hvis han ikke bibeholdt denne Beskyttelse, thi saa vilde de svenske Fabrikker dumpe ham, undersøge ham til

lavere Priser, og saa snart han var gaaet fallit, vilde de sætte Prisen op igen, saaledes at Køberne her i Landet ikke fik Varen billigere af den Grund — kort sagt, han kunde den protektionistiske Lektie udenad. Den daværende Venstreregering var imidlertid klogere end baade han og jeg, den borttog Beskyttelsen, og da jeg Aaret efter traf ham igen og vilde kondolere ham og spørge, hvad han nu havde givet sig til, siden han var gaaet fallit, sagde han: Nej, de fik virkelig Ret, da de sagde til mig, om Beskyttelsen nu ikke blot var en Sovepude for mig, saaledes at jeg ikke behøvede at lægge Bedriften om. Jeg skaffede mig nye og bedre Maskiner, og nu producerer jeg billigere og sælger mere, end den Gang jeg havde Beskyttelsen.

Jeg besluttede da ikke fremtidig at lade mig alt for let friste af saadanne Slagord som Dumping, men en Illusion til blev jeg revet ud af ved samme Lejlighed. Jeg havde hidtil forsvaret Protektionisterne og sagt, at de dog vist handlede i god Tro, naar de forsvarede disse fortvivlede Teorier. Jeg havde skrevet i et københavnsk Dagblad, som den Gang var protektionistisk — det hed „København“ — nogle Frihandelsartikler, som blev optaget, men saa vilde de ikke have mere af Røgen fra den lange Pibe af teoretisk Udvikling og sagde: Kom med Eksempler fra det praktiske Liv, saa skal vore Spalter altid staa aabne. Saa sendte jeg dem dette lille Eksempel fra det praktiske Liv, men det blev ikke optaget, og det var ikke muligt at faa noget Svar, ikke en Gang da jeg indsendte Brev med Porto for at faa Artiklen tilbage. Siden den Tid har jeg ikke med samme Varme kunnet hævde, at Protektionisterne sikkert er i god Tro, naar de forsvare deres Teorier.

Som sagt, de saglige Indvendinger, der er rejst af det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, kan jeg fuldt ud slutte mig til, ogsaa det, han sagde om Salgsprisen og Fabrikationsprisen. Det ærede Medlem Hr. Stauning nævnte jo først, at Dumping betød, at Varer solgtes til Udlandet under Produktionsprisen, men i de Eksempler, der senere blev nævnt, forekom det mig, der var Tale om Salgsprisen. Men dette behøver jeg ikke at dvæle nærmere ved, da det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, som sagt, har gjort det.

Dog vil jeg gerne til Slut fremsætte en kort teoretisk Betragtning om den Hjælp, man overhovedet mener at kunne give et enkelt Erhverv ved Understøttelsestold eller Beskyttelsestold, som det med et pænere Ord kaldes. Det er dog en given